

Integrētās augu aizsardzības principu ieviešana, kā nosacījums ilgtspējīgai meža apsaimniekošanai

Indulis Brauners
AS «Latvijas valsts meži»
Meža aizsardzības un
ugunsdzēsības vadītājs

Mežsaimniecībā lietojam:

Meža kaitēklis

Kokaugu slimība

Meža bojājums

Dabā nav nevēlamu organismu un
parādību jo katram no tiem ir sava loma!

Kas ir meža bojājums?

Kukaiņus, sēnes, uguni, vēju un citus traucējošos faktorus mežsaimnieks sauc par meža kaitēkli, kokaugu slimību, meža bojājumu tāpēc,

ka tie rada *saimnieciskus zaudējumus*.

Kas ir meža aizsardzība?

Process, kas:

- apzina vides faktoru negatīvo ietekmi;
- veic šīs ietekmes izvērtēšanu;
- veic ierobežošanas pasākumu plānošanu un veikšanu,

ar mērķi likvidēt vai mazināt šo faktoru nevēlamo ietekmi, minimizējot ekonomiskos zaudējumus.

Integritāte (vesels, nedalīts).

Veicot meža audzēšanas risku izvērtēšanu, rekomendāciju izstrādi, aizsardzības metožu aprobāciju un jaunu metožu izstrādi, svarīgi uz mežu raudzīties integrēti, kā uz vienu veselumu, kas sastāv no dažādu organismu un objektu kopas!

Mežsaimniekam svarīgi izprast:

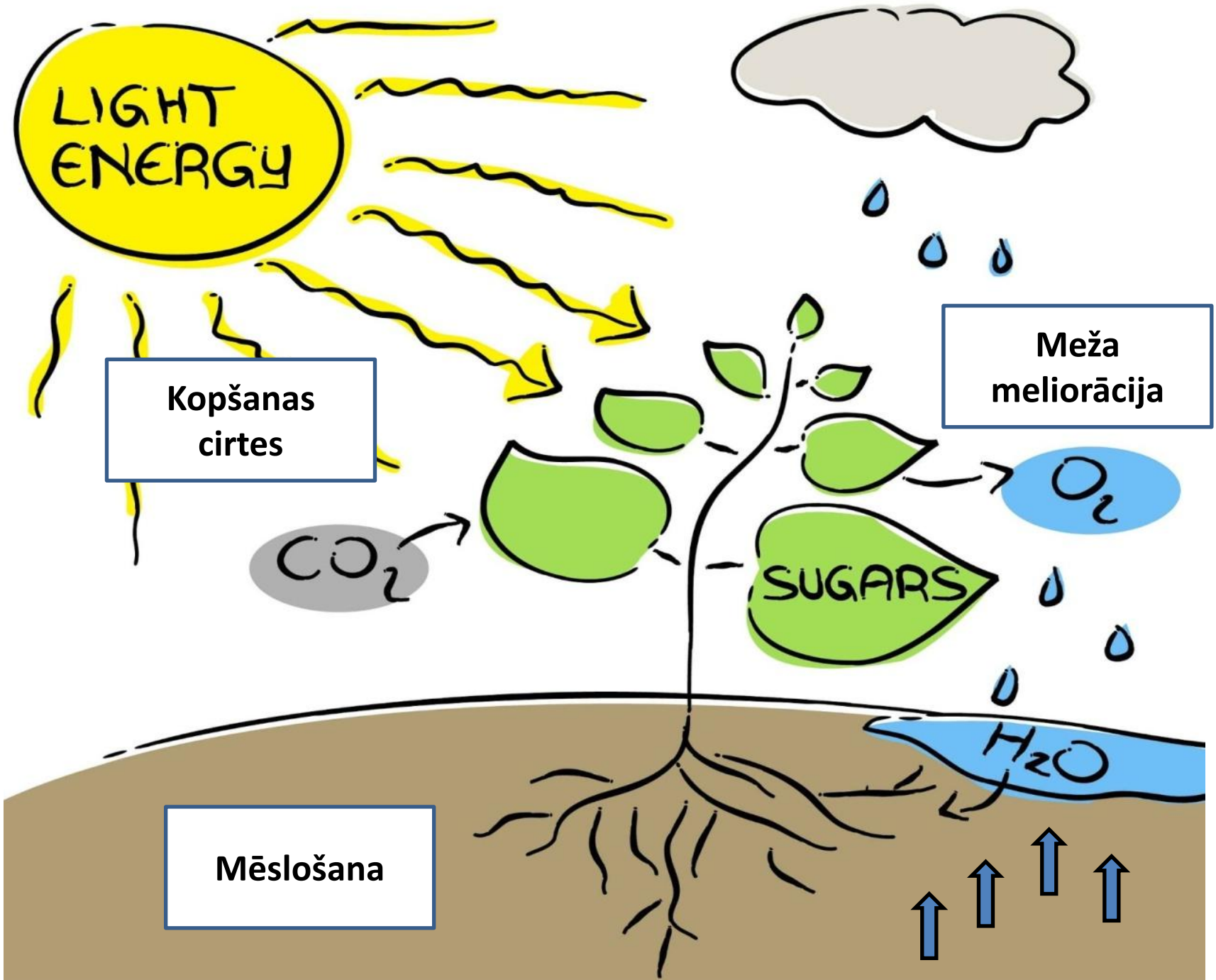
- Katra organisma vietu un lomu meža ekosistēmā;
- Organizēt saimniecisko darbību tā, lai neveicinātu un nepieļautu organismu savairošanos, kad tie kļūst par **kaitēkļiem**, **slimībām** radot **bojājumus**.

Kas ir integrētās augu aizsardzības metodes?

- Zināšanu un pasākumu (bioloģisku, biotehnoloģisku, ķīmisku, augu selekcijas) kombinēšana un kombināciju racionāla izmantošana:
 - maksimāli samazinot augu aizsardzības līdzekļu lietošanu;
 - kaitīgo organismu populāciju uzturot tādā līmenī, kas nerada ekonomiski būtiskus bojājumus vai zudumus;
- Praktiskajā augu aizsardzībā šī ir viena no efektīvākajām kaitēkļu un slimību ierobežošanas metodēm.

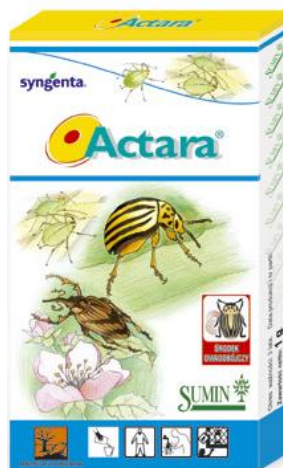
Integrētās augu aizsardzības galvenie pamatelementi:

- **Profilaktiskie pasākumi**- visi pasākumi, kas:
 - nodrošina augu normālu augšanu un attīstību;
 - samazina vai novērš kaitīgo organismu rašanos un inficēšanās iespējamību;
- **Novērošana**- kultūraugu uzraudzība:
 - lai novērotu:
 - kaitīgā organisma parādīšanos;
 - kaitīgā organisma izplatības dinamiku;
 - dabisko ienaidnieku izplatību,
 - un **pieņemtu lēmumu** par nepieciešamajiem kaitīgo organismu ierobežošanas pasākumiem.

Integrētās augu aizsardzības galvenie pamatelementi:

- **Augu aizsardzības tiešie pasākumi-** rīcība, iejaukšanās, ja nepieciešama kaitīgo organismu ierobežošana, to pamatojot ar datiem par kāda kaitīgā organisma *iespējamu savairošanos* postošā līmenī.

Praksē lietotās integrētās augu aizsardzības metodes:

- Augsnes gatavošana;
- Atjaunošanas atlikšana;
- Rotstopa lietošana;
- Prasība MK noteikumos rudens – pavasara sezonā bojātos skujkokus izvākt no meža, vai arī veikt to aizsardzību līdz 1. aprīlim;
- U.t.t..

Sertificēšanas shēmu prasības augu aizsardzības līdzekļu lietošanā

Integrētās augu aizsardzības principu ieviešana

- Jau daudzus gadus darbojoties meža aizsardzības jomā šos principus esam centušies ieviest caur izpēti un jaunu metožu aprobāciju:
 - Rotstopa lietošana;
 - Alternatīvās metodes smecernieka bojājumu ierobežošanai;
 - Repelenti (Plantskids, Cervacol Extra);
 - Stumbru aizsardzības metodes (Spirāles, repelents Wobra);
 - Feromonu slazdu lietošana;
 - Latvāņa ierobežošanas metodes.

Par to arī sekojošās trīs prezentācijas, parādot kā zinātnieki izpētes projektos šīs lietas pēta un izstrādā rekomendācijas rīcībai,

respektējot integrētās augu aizsardzības metodes kā priekšnosacījumu ilgtspējīgai mežsaimniecībai.

Paldies par uzmanību!